

کەس هەیه ئەو پشودر ژیهی خەکی هەولێری لە بەرچاوە نه بێت؟ بێچی رێز
لەو وه فاداری و به ئەمه که یه ئهوان نه گیرا. ئەگەر باستان له
سڵامانی کرد که فرهیی راوبێ چون و ململانی سیاسی و حزبی رێیی خێ
له نارهزایه تیهکان هه بێت، خێ ئەوه مام ستایه کی ههولێری به سه بر و
ههمن و ژێردهستهی چه پوکی دهسه لاتی ئێوه یه وهك ده لێن که تا ئەمر
هیچی نه کردووه و به هه کاری دروستنه کردنی بێ شایه بێ دزه کادرنی
دوژمنان و رێگری کردن له دهست وهردانیان ته نه خێ خوارد ته وه،
به مام که ئێسک هات پێست ده درێت و ئه ویش ته نه داوای رهوای خێ
دهکات. سه ره رای شکستی حوکمرانیان ته نانهت نه یوتوووه برێ خێن و

برن، به راست دهکات چی کردیه، هیچ زیانکی لهکەس نەداوه،
دەستدریژی نەکرد تەسەر هیچ دامودەزگایەك و کەسێك، بەئام رەفتاری
کاسەل سەکانتان بگاتە ئەو حاەی کە بەعسێش سەیی ل دەکردهوه.

لەرەدا هیچ نام نەتەوه ب و تن، جگە لەوهی بەوردی تەماشای ئەو
گرتە قیدی یە بکەیت و تارامانێك بکەیت و لە پەرودەردە و رەفتار و
مامەئەیی ئەم دەسەلاتە و دارودەستەکی بروانیت و لە هەکاری
بکەیتەوه. بچی گەشت تە ئەم بارودێخە کورد بە خێ بە ئاشکرا
پیشانی بدات کە لە دەسەلاتدا نە عەق و نە پلان و نە رێز و نە
مافی کەس و نەش گەرنترین شت کە ئەخلاقە لە نێو دامودەزگا
دا پێش نەرەکانی دەسەلاتە کەیدا نەماوه.

بە توێژینەوه یەکی زۆر ورد و قوڵی دەوێت ب ئەوهی کە بزانی
تەنانەت دەسەلات کاریگەری سەلبی لەسەر پەرودەردە و ئەدەب و ئەخلاق
و رەفتار و بیرکردنەوه و عەقڵی تاکی کوردی کردووه، کە تەنانەت
بگاتە ئەوهی لە بنەما ئەخلاق و کلتوری و تایبەتمەندیەکانی خێ
لایداوه. ئەگەر قەیرانی ئابووری و لایەنی مادی لە هەر کاتێکدا بێت
چارەسەر بکەرێت و وەزعی دارایی خەڵک رووه و باشی بروات و
گۆرانکاری رووبدات، ئەگەری گەورە یە کە زۆر شت بگەرێتەوه شوونی
خێ، بەئام شکستی ئەدەبی و ئەخلاق و کەلتوری و تایبەتمەندی چاکە
و سیفەتە ناوازهکانی میلهتێك بشوێت چۆن دەگەرێتەوه جێگەیی خێ،
چۆن چارەسەر دەکرێت خەڵکینە؟